

SPRAVODAJSTVO

Študenti si postavlia svoju vlastnú formulu

Na začiatku študenti rozoberú starú 126-ku. Musia zrenovovať motor a nápravy a takéto ich vložia do buginy.

ZVOLEN. Pred rokom Matuškovci finišovali s poslednými prácami na svojej prvej formule. Súťažné auto s motorom z malucha (Fiat 126) sa odvtedy zúčastnilo viacerých pretekov.

Od najbližšieho školského roku by sa výrobou rovnakej formuly mohli zaoberať aj zvolenski študenti.

Ludevit Matuška a jeho syn Martin sa roky zaujímajú o všetky možné variácie Fiatu 126, vrátane malosériových úprav.

Vlastnia rozsiahlu zbierku týchto áut na svete, dlhé roky organizujú zrazy maluchov.

Formula

Aby mladým umožnili pričuchnúť k motoristickému športu aspoň na strednej škole, rozbehli projekt v spolupráci s Technickou akadémiou vo Zvolene.

Ideou ale je, aby na všetkých technických školách na Slovensku bola minimálne jedna formula. To urobí štúdium atraktívnym pre žiakov.

„Takto sa mladí strojárji dostanú k využitiu svojich vedomostí v skutočnej strojárskej praxi,“ hovorí o dôvodoch spolupráce Ján Marko, riaditeľ Technickej akadémie vo Zvolene.

Stavba formuly je podľa neho dobrým ťahákom na spropagovanie strojárskych profesií.

Školy v súčasnosti zápasia s nezáujmom o strojárské štúdium, prax pritom potrebuje oveľa viac absolventov ako sú školy schopné vychovať.

Predchodcom Fiatu 126 je Fiat 500, takže Matuškovci sa nemohli vyhnúť ani histórii tohto modelu.

„Vieme, že toto auto bolo vyrábané masovo a na báze tohto auta zostrojili aj Formulu Monza 875. Mladí jazdci sa práve na týchto formulách učili jazdiť, vyrástli na nich

Na pretekoch

Formula s motorom z Fiatu 126.

FOTO: ARCHIV LM

Bez sponzorov je veľmi ťažké začať.

MARTIN MATUŠKA

veľké mená až po jazdcov F1,“ vysvetľuje Ludevit Matuška.

Začnú maluchom

„Nie je to iba o jazdení. Pilotný voľnočasový krúžok, ktorý rozbiehame v škole, je rozdelený do viacerých častí,“ vy-

svetľuje Martin.

Na začiatku študenti rozoberú starú 126-ku. Musia zrenovovať motor a nápravy a takéto ich vložia do buginy. Na nej sa v uzavretom areáli, napríklad školského dvora, zoznamujú s technikou, samozrejme, pod dozorom pedagógov a pri minimálnom riziku pre iných ľudí.

V ďalšej fáze sa dostanú k zostrojeniu formuly. Následné kroky sú už dosť závislé od získania finančných prostriedkov, veď tí najlepší sa môžu dostať až na pretekárske dráhy.

„Aj tí, ktorí sa nedostanú do výberu, sa môžu stať napríklad traťovými či technickými komisármi. To je, samozrejme, vzdialenejšia budúcnosť,“ dodáva Martin Matuška.

Chýba systémová podpora

Niekedy tu bol Zväzarm a modelárske krúžky. Matuškovci ho nemôžu nahradiť, bez štátnej podpory to ani nejde. Tú majú športy typu futbal či hokej, aj keď ani tam nie je dostatočná. Motoristický šport sa preto stal iba privilegiom bohatých.

„Nie je tu žiadna systémová podpora mladých talentov a aj celkovo motoristického športu,“ hovorí Martin Matuška. Talent sa v mladom veku nemá kde prejaviť, ak má kus šťastia a ešte veľkú dávku šikovnosti, dostane sa k peniazom po tridsiatke.

„Nie je to lacný šport, bez dostatočného finančného zázemia alebo sponzorov je veľmi ťažké začať,“ vysvetľuje mladší z Matuškovcov.

MILAN SUJA

Formula skončila na Malte

Prvá formula z Fiatu 126, ktorú Matuškovci postavili, jazdí na pretekoch po Slovensku. Tú druhú poslali na Maltu.

Práve na tomto ostrove organizujú preteky historických áut. Ešte nedávno tam jazdila aj zrenovovaná formula vyrobená z päťstovky. Matuškovci získali kontakty na majiteľa, Martin dokonca desať dní robil

na nej servis a odjazdil aj preteky.

„Po roku sa majiteľ ozval, potreboval servis a zároveň nás podporil vo vytváraní prvej formuly zo stovadsaťšestky,“ hovorí Ludevit Matuška.

Sedemdesiatročný hoteliér z Malty chcel úplne prvú formulu, no tú si rodina nedať, a preto mu vyrobili druhú.

Malta pritom nie je iba bežným automobilovým nadšencom, celý život zbožňuje autá a vlastniť aj taký skvost, akým je Cadillac z roku 1904. Dokonca o príbehu tohto auta napísal knihu.

Nový majiteľ je skutočne aktívny, vlani oslavoval sedemdesiatku a pri tej príležitosti sa aj oženil.